

**PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ**

RED:	02
DATA:	20.12.2013
PAG. 3/3	

Aprobată

la ședința Consiliului Facultății Stomatologie
Proces verbal Nr. 6
din 24.08.2015

Aprobată

Disciplina Medicina Internă,
Proces verbal Nr. 1
din 28.08.2014

Decanul Facultății Stomatologie
Profesor universitar Ion Lupan

Șef Disciplina Medicina Internă,
Dr. hab., Profesor Ion Țîbîrnă

**PROGRAMA ANALITICĂ PENTRU STUDENȚII
FACULTĂȚII STOMATOLOGIE**

Denumirea cursului: **Medicina Internă**

Codul cursului: **S.06.O.053, S.07.O.071**

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Numărul total de ore – 99

inclusiv curs 29 ore, ore practice 70 ore

Numărul de credite alocat unității de curs: **6**

Numele autorilor care predau unitățile de curs: **d.h.ș.m., prof. Ion Țîbîrnă
d.h.ș.m., prof. Minodora Mazur
d.ș.m., conf. Ghenadie Bezu
d.ș.m., conf. Valentina Butorov
d.ș.m., conf. Maria Feghiu**

Chișinău 2014

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

I. Scopul disciplinei Medicina Internă:

- Studierea etiologiei, patogeniei, manifestărilor clinice ale celor mai răspândite boli interne, principiilor de tratament și profilaxie ale acestor afecțiuni;
- Îmbogățirea și aprofundarea cunoștințelor fundamentale și implementarea lor în practica clinică;
- Consolidarea și îmbogățirea deprinderilor practice de examinare a bolnavului, dezvoltarea raționamentului clinic: aprecierea rezultatelor examenului clinic al bolnavului terapeutic, argumentarea diagnosticului prezumtiv, întocmirea și argumentarea programului de investigații paraclinice și consultații ale altor medici-specialiști, efectuarea diagnosticului diferențial în limitele afecțiunilor studiate, formularea diagnosticului pozitiv (clinic) concret, și argumentarea unui tratament individual adecvat, pronosticarea evoluției patologiei stabilite la pacientul în cauză.
- Consolidarea, îmbogățirea și implementarea în practica clinică a cunoștințelor în domeniul deontologiei și eticii medicale;

II. Obiectivele de formare în cadrul disciplinei Medicină Internă:

▪ La nivel de cunoaștere și înțelegere

Pentru forme nozologice:

- Definiția, incidența, epidemiologia, aspectele moderne de etiologie și patogenie;
- Manifestările clinice, inclusiv și a variantelor atipice, clasificarea modernă, particularitățile examenului clinic, metodele moderne de investigații de laborator și instrumentale;
- Diagnosticul precoce, stările premorbide, criteriile de diagnostic, formularea diagnosticului, diagnosticul diferențial;
- Evoluția, complicațiile, prognosticul;
- Tratamentul medical (dacă și chirurgical – principii generale, indicații și contraindicații), complicațiile tratamentului;
- Criteriile de spitalizare;
- Particularitățile manifestărilor clinice și ale tratamentului la adolescenți, la femei în perioada de gestație și alăptare, în perioada de climacteriu, la pacienții de vârstă presenilă și senilă, la pacienții cu patologii concomitente multiple;
- Algoritmii de diagnostic și de tratament în eventualele stări de urgență;
- Profilaxia primară și secundară, prevenirea cronicizării afecțiunilor acute, expertiza medicală a vitalității, recuperarea, supravegherea medicală;

▪ La nivel de aplicare

- Să efectueze colectarea anamnezei și aprecierea datelor de explorare fizică a bolnavilor cu patologii ale organelor interne;
- Să formuleze și să argumenteze diagnosticul prezumtiv;
- Să întocmească și să argumenteze programul de investigații paraclinice;

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ

RED:	02
DATA:	20.12.2013
PAG. 3/3	

- Să efectueze diagnosticul diferențial în limitele afecțiunilor studiate;
 - Să formuleze și să argumenteze diagnosticul pozitiv (clinic);
 - Să argumenteze un tratament individual adecvat;
 - Să poată prognostica evoluția patologiilor stabilite.
- La nivel de integrare
- Să aprecieze importanța Medicinii Interne în contextul Medicinii generale și integrării cu disciplinele conexe medicale;
 - Să aplice creativ cunoștințele medicinei fundamentale în procesul examenului clinic al bolnavului;
 - Să deducă interrelațiile dintre Medicina Internă și alte discipline fundamentale și clinice;
 - Să ia decizii optime în acordarea ajutorului de urgență în situații critice;
 - Să formuleze principiile de etică și deontologie în asistența medicală a bolnavilor cu patologii ale organelor interne;
 - Sa fie apt de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu;
 - Să fie apt de a asimila noile realizări ale disciplinelor clinice.

III. Condiționări și exigențe prealabile :

Medicina internă este una din disciplinele clinice de bază în pregătirea universitară a medicilor, indiferent de specialitatea pe care vor alege-o ulterior, este cel mai larg teren de integrare și implementare a cunoștințelor fundamentale (anatomie, fiziologie umană, fiziopatologie etc.) în practica clinică. În cadrul acestei discipline, de rând cu studierea etiologiei, patogeniei, manifestărilor clinice, evoluției, tratamentului și profilaxiei bolilor interne mai des întâlnite, viitorul specialist acumulează deprinderi practice de investigare a bolnavului și de apreciere a rezultatelor obținute, se pune baza raționamentului clinic, care asigură un diagnostic corect și un tratament adecvat.

Cursul de Medicină Internă pentru studenții facultății Stomatologie include studierea clinicii contemporane a formelor particulare nosologice ale afecțiunilor organelor interne, cu un accent deosebit pe maladiile, care au unele manifestări din partea cavității bucale, pe bolile care pot fi o consecință a patologiei stomatologice sau care pot cauza afectarea cavității bucale.

Obiectul de bază de studiu este bolnavul. Toate temele se vor discuta având exemple clinice. O parte din teme vor fi studiate independent, sub îndrumarea profesorului.

Programa actuală prevede predarea disciplinei Medicina Internă studenților facultății Stomatologie, anii de studii III și IV.

Pentru însușirea bună a disciplinei sunt necesare cunoștințe temeinice în domeniul Chimiei, Anatomiei omului, Histologiei umane și Embriologiei, Biologiei moleculare și

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

RED:	02
DATA:	20.12.2013
PAG. 3/3	

Geneticii, Fiziologiei umane, Fiziopatologiei, Morfopatologiei, Farmacologiei, Semiologiei medicale, obținute în studiile preuniversitare și universitare.

IV. Conținutul de bază a cursului :

A. Prelegeri:

Nr.	Tema	Ore
MEDICINĂ INTERNĂ, ANUL III, SEMESTRUL 6		
1	Bronșitele cronice	1
	Pneumoniile	1
2	Astmul bronșic	1
	Emfizemul pulmonar. Cord pulmonar.	1
3	Alergozele (Șoc anafilactic, edemul Quinke, Urticaria).	1
	Febra reumatismală acută.	1
4	Valvulopatii cardiace mitrale, aortale, tricuspidiene.	1
	Endocardita infecțioasă.	1
5	Ateroscleroza.	1
	Cardiopatia ischemică. Angina pectorală.	1
6	Infarctul miocardic	1
	Deregări de ritm și conducere	1
7	Insuficiența cardiacă acută și cronică.	1
	Insuficiența vasculară acută.	1
8	Hipertensiunea arterială (esențială și simptomatică).	1
	Diabetul zaharat	1
9	Avitaminozele și hipovitaminozele	1
Total ore		17
MEDICINĂ INTERNĂ CU PNEUMOFTIZIOLOGIE, ANUL IV, SEMESTRUL 7		
10	Ulcerul gastric și duodenal	1
	Gastritele acute și cronice	1
11	Hepatitele cronice	1
	Cirozele hepatice	1
12	Rectocolita ulcero-hemoragică. Boala Crohn.	1
	Pancreatitele cronice	1
13	Glomerulonefritele acute și cronice	2
14	Pielonefritele acute și cronice.	1,5
	Litiază renală (aspecte medicale)	0,5
15	Artrita reumatoidă. Lupusul eritematos sistemic.	1,5
	Osteoartroza	0,5
Total ore		12
TOTAL ORE PE DISCIPLINĂ		29

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

B. Lucrări practice:

Nr.	Tema	Ore
MEDICINĂ INTERNĂ, ANUL III, SEMESTRUL 6		
1	Curația bolnavilor. Repetarea semiologiei.	2
2	Traheobronșita acută	1
	Bronșitele cronice	1
3	Pneumoniile. Pleureziile	1
	Cancer bronhopulmonar	1
4	Astmul bronșic.	1
	Emfizemul pulmonar. Cordul pulmonar.	1
5	Supurații pulmonare (Bronșiectaziile și abcesul pulmonar)	1
	Alergozele (Șocul anafilactic, edemul Quincke, urticaria)	1
6	Febra reumatismală acută.	1
	Miocarditele. Pericarditele.	1
7	Valvulopatii cardiace mitrale, aortale, tricuspidiene.	1
	Cardiopatii congenitale.	1
8	Endocardita infecțioasă	2
9	Ateroscleroza	1
	Cardiopatia ischemică. Angina pectorală.	1
10	Infarctul miocardic	2
11	Deregări de ritm și conducere	2
12	Hipertensiunea arterială (esențială și simptomatică)	2
13	Cardiomiopatiile secundare.	1
	Cardiomiopatiile idiopatice.	1
14	Insuficiența cardiacă acută și cronică.	1
	Insuficiența vasculară acută.	1
15	Diabetul zaharat.	1
	Hipertireoidia, hipoparatireoidia.	1
16	Avitaminozele și hipovitaminozele.	1
	Denutriția. Obezitatea.	1
17	Colocviu nediferențiat	2
Total ore		34
MEDICINĂ INTERNĂ CU PNEUMOFTIZIOLOGIE, ANUL IV, SEMESTRUL 7		
18.	Curația bolnavilor. Gastritele acute și cronice	2
	Ulcerul gastric și duodenal	2
19.	Hepatitele cronice	2
	Cirozele hepatice	2
20.	Colecistita cronică. Colelitiiza (aspecte medicale)	2
	Pancreatitele cronice	2
21.	Rectocolita ulcero-hemoragică. Boala Crohn	2
	Tumorile organelor sistemului digestiv (cancerul gastric, cancerul colo-	2

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

RED:	02
DATA:	20.12.2013
PAG. 3/3	

	rectal, tumorile ficatului, colecistului și căilor biliare).	
22.	Glomerulonefritele acute și cronice	2
	Pielonefritele acute și cronice.	1
	Litiază renală (aspecte medicale)	1
23.	Artrita reumatoidă	1
	Lupusul eritematos sistemic.	1
	Osteoartroza	1
	Prezentarea foii de observație clinică didactice	1
Total ore		24
TOTAL ORE PE DISCIPLINĂ		58

Notă: Ultimele 2 zile ale stagiului la anul IV (ziua 7 și 8 – 12 ore) sunt programate pentru Catedra Ftiziologie.

V. Bibliografia recomandată:

A. Obligatorie:

1. Medicină Internă (manual în 2 vol.)-sub.red.C.Babiuc,Vlada-Tatiana Dumbrava.- Chișinău, 2007.

B. Suplimentară:

1. Harison. Principiile medicinei interne. Vol. I și II.(Isseibacher K.J., Braunwald E., Wilson J.D. ș.a – Traducere din limba engleză. Ed. Internațională, București, ed. Teora 1989).
2. Medicină internă.Vol.I: Bolile aparatului respirator, bolile aparatului locomotor (sub red. L.Gherasim,București, Ed. Med. 1996).
3. Medicină internă. Vol.II: Bolile cardiovasculare, metabolice (sub redacția L.Gherasim, București Ed. Med. 1996).
4. Medicină internă. Vol. III: Bolile digestive, hepatice și pancreatice (sub redacția L.Gherasim, București, Ed. Med. 1996).
5. Medicină internă. Vol.IV: Bolile nefrologice (sub redacția L.Gherasim, București, Ed.Med. 2003).
6. Clinica medicală. Vol. I, II. C. Negoită. București. Editura didactică și pedagogică. 1995.
7. Oxford – Manual de medicină clinică.// R.A.Hope – București, 1995.
8. Vademecum de urgență medicală. // Popa, București, 1996.
9. Medicină internă. Ghid clinic. // Sub redacția Braun J. Ed. Ser: A. Șchaffer, V.Renz. V-a ed. București, Ed.Med. 1997.

VI. Metode de predare și învățare utilizate :

Disciplina Medicina Internă este predată în mod clasic: cu prelegeri și lucrări practice. La prelegeri va fi citit cursul teoretic de către titularii de curs. La lucrările practice studenții vor efectua vizite la bolnavii tematici pentru examen clinic independent, sub îndrumarea profesorului, vor prezenta cazuri clinice, vor întocmi foaia de observație clinică didactică conform schemei stabilite (la anul IV), vor participa la examenele instrumentale și

PA 7.5.1 PROGRAMA ANALITICĂ

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

efectuarea procedurilor curative pentru pacientul examinat. Obiectul de bază de studiu este bolnavul. Fiecare temă prevăzută de Programa analitică se va realiza numai prin prezentarea (de către unul din studenți) și discutarea pacientului (sau pacienților) cu forma nosologică respectivă, cu participarea activă a tuturor studenților din grupă. La lucrările practice vor fi utilizate și tehnologii informaționale (cazuri clinice la simulator).

Catedra își rezervă dreptul de a petrece unele lucrări practice în manieră interactivă.

VII. Sugestii pentru activitate individuală :

Din punct de vedere pedagogic, una din cele mai puțin eficiente metode de însușire este ascultarea pasivă a cursurilor, chiar și în cazul structurării și ilustrării foarte minuțioase ale acestora, inclusiv folosind tehnologii multimedia. Chiar dacă materialul este interesant, iar studentul - suficient de motivat, pentru a însuși ceva este nevoie de cât mai multe modalități de procesare a materialului studiat. Îndeplinirea practică a unui lucru este mult mai eficientă, decât citirea despre cum trebuie făcut, dar și mai eficient este a învăța pe altcineva să facă același lucru.

Reieșind din cele spuse mai sus, dacă doriți să aveți succese în însușirea Medicinii Interne, urmează să lucrați activ cu materialul. În cele ce urmează vă oferim câteva sugestii:

1. Inițial citiți materialul, dar nu pur și simplu îl parcurgeți cu vederea. Faceți notițe. Încercați să formulați singuri momentele principale. Studiați schemele și imaginile din manual și caiet. Răspundeți la testele formulate în caiete.
2. Frecvențați cursurile și lucrările practice, dar nu pentru a face prezență! Dacă procedați altfel, puțin probabil că veți face față cerințelor. Conspectați atent. Încercați să asimilați informația, întrebându-vă: Sunt de acord cu profesorul? Înțeleg despre ce este vorba? Corespunde oare materialul predat cu cel din manual?
3. Puneți întrebări! Profesorului, unul altuia, sine însuși. Faceți acest lucru în aula, în sala de studii, pe coridoare, în birourile profesorilor. Faptul că puneți întrebări înseamnă că încercați să înțelegeți și să prelucrați materialul predat și nu poate fi decât salutar. Fiecare student are dreptul de a apela la profesorul său pentru consultații individuale în orele de lucru sau la profesorul de serviciu în orele, preconizate pentru recuperarea restanțelor (de la orele 14⁰⁰ până la 17⁰⁰).
4. Organizați-vă în grupuri a câte 2-3 studenți pentru a vă întâlni regulat în vederea discuțiilor asupra materialului cursului și pregătirea pentru totalizări. De regulă, în grupurile mici de lucru se realizează o înțelegere mult mai bună și mai clară, decât în timpul lucrului individual. În plus, abilitatea de a explica colegilor materialul însușit vă va fi de mare folos în viitor.
5. Un mod eficace de instruire aprofundată este pregătirea rapoartelor științifice la anumite teme.
6. Utilizați rațional timpul. Disciplina Medicină Internă înaintea cerințe sporite față de procesul de însușire a materialului. Același lucru este valabil pentru mai multe discipline, predate în acest an de studii. De aceea, veți fi nevoiți să vă gestionați rațional timpul și să găsiți echilibrul perfect dintre efortul depus pentru obținerea cunoștințelor, alte

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

responsabilități și viața personală. Conform cerințelor în vigoare pentru fiecare oră de lucru în contact direct cu profesorul, studentul trebuie să lucreze individual 1-2 ore. Altfel spus, pentru însușirea suficientă a disciplinei Medicină Internă urmează să lucreți individual cel puțin 5 ore săptămânal.

VIII. Metode de evaluare :

Evaluarea cunoștințelor studenților se efectuează la lecțiile practice prin aprecierea cunoștințelor teoretice (oral, scris, testare), prin aprecierea deprinderilor practice de examinare a bolnavului, de argumentare a diagnosticului; prin controlul foilor de observație clinică didactice la anul IV (semestrul VII), prin rezolvarea problemelor-situații clinice și la examenul de promovare după semestrul VII. Disciplina Medicina Internă, pe parcursul anului III de studiu finalizează cu totalizare (colocviu nediferențiat).

La examenul de promovare la disciplina Medicina Internă nu sunt admiși studenții cu media anuală sub nota 5, precum și studenții care nu au recuperat absențele la lecții practice.

Examenul la disciplina Medicină Internă (evaluarea sumativă) este unul combinat, alcătuit din proba test-grilă (variante „Test Editor” USMF „Nicolae Testemițanu”), proba orală, atestarea deprinderilor practice și se va realiza în două etape :

Etapa I. Partea practică în secțiile de terapie (la sfârșitul stagiului, în semestrul VII). Lista deprinderilor practice se aprobă la ședința catedrei și se aduc la cunoștința studenților la începutul anului de studii. Fiecare student va avea sarcina de a examina un pacient timp de 30 min. Se vor aprecia : stabilirea și argumentarea la pacient a diagnosticului prezumtiv în baza datelor clinice (la patul bolnavului) ; alcătuirea unui plan de investigație paraclinică ; interpretarea datelor paraclinice ; diagnosticul diferențial al patologiei în cauză și asistența terapeutică în stările de urgență. Nota corespunzătoare va fi fixată în fișa de evidență de către examinator. În caz de notă negativă la solicitarea studentului va fi permisă o reexaminare de către comisie.

Etapa II.

1. Proba „test-grilă” constă din variante a câte 100 teste fiecare din toate temele cursului, dintre care 40 de teste sunt compliment simplu, 60 de teste compliment multiplu. Studentul are la dispoziție în total 2 ore pentru a răspunde la test. Proba se apreciază cu note de la 0 la 10.
2. Proba „oral” se efectuează prin oferirea fiecărui student a unui bilet din 40 la sorț cu 3 întrebări fiecare din diferite compartimente ale medicinei interne, conform Programului analitic. Pentru a se pregăti de răspuns studentul are la dispoziție 30 min. Proba se apreciază cu note de la 0 până la 10.

Evaluarea cunoștințelor se apreciază cu note de la 10 la 1, cu zecimale 0,5. Notele de la “5” până la “10”, obținute în rezultatul evaluării unității de curs, permit obținerea creditelor alocate acestora, conform Planului de învățământ. Nota finală rezultă din suma ponderată a notelor de la evaluările curente și examinarea finală, fiind rotunjită în folosul studentului până la cifra întregă sau cu zecimale 0,5. Studentul care la evaluarea curentă are nota mai mică de “5” nu va fi admis la evaluarea finală. Nota finală este alcătuită din 4 componente: nota medie

PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ

RED: 02

DATA: 20.12.2013

PAG. 3/3

anuală, compusă din media notelor la medicina internă la anul III, IV și foaia de observație clinică didactică (coeficientul 0,3), proba practică (coeficientul 0,2) proba orală (coeficientul 0,3), testul-grilă (coeficientul 0,2)

Modalitatea de rotunjire a notelor

Suma ponderată a notelor de la evaluările curente și examinarea finală	Nota finală
5-5,09	5
5,1-5,59	5,5
5,6-6,09	6
6,1-6,59	6,5
6,6-7,09	7
7,1-7,59	7,5
7,6-8,09	8
8,1-8,59	8,5
8,6-9,09	9
9,1-9,59	9,5
9,6-10	10

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

IX. Limba de predare: română, rusă, engleză